

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1034/23
3.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Сање Пејовић и Драгане Марчетић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Тошковић, адвокат из Београда, Николе Стефановића 1, против тужених Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, Косовска 31 и Ванса Intesa a.d. Београд, са седиштем у Београду, Милентија Поповића 7б, ради утврђења и исплате, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 610/20 од 21.10.2022. године, у седници одржаној 3.4.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 610/20 од 21.10.2022. године у ставу првом изреке у делу, којим је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да су ништаве одредбе и то:

- члана 2, 4, 7. став 1. и део става 2. који се односи на плаћања трошкова проистеклих поводом закључења и реализације уговора, како је то набројано у том члану, Уговора ... закљученог 16.04.2010. године између тужиоца и тужене Републике Србије, Министарство привреде,
- члана 1. Анекса бр. 1 Уговора ..., закљученог 05.07.2011. године између тужиоца и тужене Републике Србије-Министарство привреде,
- члана 2, 4, 5. став 1. и 3, члана 6, 7, 8. став 1. и 2, члана 10 и 22 Уговора о стамбеном кредиту ... закљученог 14.05.2010. године између тужиоца и тужене банке.
- члана 1. Анекса бр. 1 Уговора о стамбеном кредиту бр. ..., закљученог 05.07.2011. године између тужиоца и тужене банке.

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 610/20 од 21.10.2022. године у преосталом делу става првог изреке, којим је одбијен тужбени захтев да се утврди ништавост дела става 2. члана 7. Уговора ... закљученог 16.04.2010. године

између тужиоца и тужене Републике Србије, Министарство привреде, који се односи на плаћање курсних разлика, става 2. члана 5. и става 3. члана 8. Уговора о стамбеном кредиту ... закљученог 14.05.2010. године између тужиоца и тужене банке, као и у ставу другом и трећем изреке и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење у наведеном делу.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 610/20 од 21.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да су ништаве одредбе и то: члана 2, 4. и 7. Уговора о дугорочном финансирању 20% вредности некретнине, односно траженог износа стамбеног кредита ... закљученог 16.04.2010. године између тужиоца и тужене Републике Србије-Министарство привреде, члана 1. Анекса 1 наведеног Уговора о дугорочном финансирању 20% вредности некретнине, односно траженог износа стамбеног кредита, закљученог 05.07.2011. године између тужиоца и тужене Републике Србије-Министарство привреде, члана 2,4,5,6,7,8,10. и 22. Уговора о стамбеном кредиту ... закљученог 14.05.2010. године између тужиоца и тужене банке и члана 1. Анекса 1 наведеног Уговора о стамбеном кредиту, закљученог 05.07.2011. године између тужиоца и тужене банке.

Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена банка да тужиоцу исплати износ од 2.222.853,00 динара са законском затезном каматом почев од 13.11.2018. године до исплате.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој банци накнади трошкове парничног поступка у износу од 29.958,00 динара.

Тужилац је против наведене првостепене пресуде благовремено изјавио жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду у границама овлашћења прописаним одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба тужиоца делимично основана.

У првостепеном поступку у односу на део побијане пресуде наведен у ставу првом изреке другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, на које суд пази по службеној дужности и у односу на овај део првостепене пресуде није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП јер је изрека пресуде разумљива, а дати разлози о битним чињеницама јасни и потпуни.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, као корисник и Република Србија, као давалац кредита су 16.04.2010. године закључили Уговор о дугорочном

финансирању 20% вредности некретнине, односно траженог износа стамбеног кредита ..., који је за предмет имао дугорочни кредит у износу од 14.527,51 евра, који се ставља кориснику на располагање у динарској противвредности по средњем курсу НБС важећем на дан пуштања кредита у течај. Кредит се пушта у течај у свему према условима из овог уговора, као наменски, за финансирање описане непокретности. У члану 4. овог уговора констатовано је да се даном пуштања кредита у течај сматра дан задужења кредитне партије и да се сва дуговања измирују у динарској противвредности евра по средњем курсу НБС на дан уплате. У члану 7. уговора установљена је обавеза корисника кредита да у роковима измирије своје обавезе по основу уговора и у случају када из било којих разлога отплата не уследи по трајном налогу или условној административној забрани или је недовољна, уплатом на рачун банке(став 1); Корисник кредита је у обавези да: плати све евентуалне курсне разлике настале у току отплате кредита у складу са обрачуном достављеним од банке и све трошкове проистекле поводом закључења реализације уговора, као што су трошкови настали реализацијом предвиђених инструмената обавезбеђења, уписа заложног права, хипотеке првог реда у корист Републике Србије, брисања заложног права, евентуалног вођења судског поступка, као и принудног извршења (став2).

Тужилац, као корисник и Република Србија 05.07.2011. године закључили су Анекс бр. 1 наведеног Уговора о дугорочном финансирању 20 % вредности некретнина, односно траженог износа стамбеног кредита и у члану 1. Анекса је констатовано да су парничне странке закључиле наведени уговор на основу којег је тужена Република Србија исплатила тужиоцу износ од 14.527,51 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС важећем на дан пуштања кредита у течај са роком отплате од 60 ануитета у складу са ануитетним планом, уз грејс период од 300 месеци, с тим да први ануитет доспева месец дана након доспећа последњег ануитета из означеног уговора о стамбеном кредиту.

Тужилац, као корисник кредита и тужена банка, као давалац кредита 14.05.2010. године закључили су Уговор о стамбеном кредиту ... и у члану 2. истога констатовано је да се кориснику кредита одобрава кредит у износу до 54.478,17 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан уплате средстава на рачун продавца непокретности за чију куповину се одобравају средства кредита и да су уговорне стране сагласне да утврђени износ у еврима служи као основ за израчување свих осталих обавеза корисника по том уговору што укључује главницу, камату, накнаду за обраду кредита и остале трошкове у складу са уговором, тако да се уплата релевантних износа по овом уговору врши у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања.

Чланом 4. наведеног Уговора о стамбеном кредиту предвиђено је да ће банка на одобрени износ кредита обрачунавати фиксну каматну стопу у висини од 5,25% годишње и да ће тако обрачунату камату субвенционисати Република Србија преко Националне корпорације за осигурање стамбених кредита, односно уколико из било којег разлога не буде тај износ субвенционисан тако обрачунате камате и уплаћен унапред, банка ће за наведени период за који субвенција није уплаћена потраживати и наплаћивати камату по стопи од 5,25% годишње, да за време трајања периода од реализације кредита до 31.10.2012. године корисник кредита

има обавезу уредне отплате дела месечног ануитета, који се односи на износ главнице и да ће од 01.11.2012. године корисник наставити са отплатом кредита са стањем главнице на тај дан, с тим што ће се износ ануитета обрачунати по променљивој каматној стопи која представља збир шестомесечног EURIBOR-а, (који на дан закључења уговора износи 0,95%) и марже од 4,5%, при чему се за обрачун ануитета узима каматна стопа утврђена за тај квартал, те обрачун камате врши применом пропорционалне методе на годишњем нивоу, на бази стварног броја дана у току каматног периода, на бази месеца од 28-31 дан и године од 360 дана, те да се обрачунава интеркаларна камата у висини уговорене камате од 31.10.2012. године и да се иста плаћа приликом пуштања кредита у течај.

Чланом 5. наведеног уговора је предвиђено да се уклађивање каматне стопе врши квартално и да је висина каматне стопе код пуштања кредита у течај усклађена са висином EURIBOR-а утврђеним на текући квартал (став1); У случају значајних промена тржишних услова, које су наведене у том ставу, банка задржава право да промени износ марже дела каматне стопе из члана 4. став 1. тачка 2. уговора и то тако што ће имати право да у било које време до коначног измирења свих обавеза корисника по уговору да промени висину износа марже, у складу са Општим условима пословања банке без закључења посебног анекса, тако што ће банка о томе обавестити корисника писаним путем 15 дана пре почетка примене измењене каматне стопе, наводећи разлоге за измену, начин на који корисник даје сагласност, рок за давање сагласности, последице у случају ускрађивања сагласности и доставити нови план отплате кредита, те да уколико корисник у року од 7 дана од дана пријема наведеног писменог обавештења обавести банку да није сагласан са предложеном изменом каматне стопе, банка ће имати право да раскине уговор, а корисник ће бити обавезан да исплати сва своја доспела дуговања по уговору у року од 30 дана, при чему банка у овом случају неће наплатити накнаду за превремену отплату (став 2); Банка ће се приликом промене износа марже из става 2 овог члана руководити начелом савесности и поштења и једнаке вредности узајамних давања, у складу са важећим прописима (став 3).

Чланом 6. уговора је предвиђено да корисник кредита плаћа месечну камату кроз ануитете, где су каматни периоди дефинисани планом отплате кредита, који као прилог чини саставни део уговора.

У члану 7. је уговорено, да се кредит одобрава на период од 300 месеци, а корисник се обавезује да је од дана реализације до 31.10.2012. године отплаћује главницу сагласно плану отплате, а након тог дана да настави отплату кредита у месечним ануитетима сагласно плану отплате, који ће бити достављен након извршене измене висине каматне стопе, да месечни ануитет уплаћује у динарској противвредности, а висина истог утврђује према средњем курсу НБС за евро на дан плаћања ануитета и то уплатом на рачун банке, у роковима дефинисаним у овом члану измирује своје обавезе према банци, а у случају када из било којих разлога отплата не уследи по трајном налогу или административној забрани или је уплата недовољна.

У члану 8. уговора је предвиђено да ако корисник задоцни са испуњем новчаних обавеза дугује затезну камату по стопи утврђеној Законом о висини

стопе затезне камате, а коју ће банка усклађивати месечно (став 1); Ако је стопа уговорне камате виша од стопе затезне камате, уговорена камата тече и после доцње корисника (став 2); Одредбе о периоду усклађивања и разлозима и начину измене уговорене каматне стопе из члана 5. овог уговора важиће и за примену уговорене каматне стопе у случају доцње корисника (став 3).

Чланом 10. уговора обавезан је корисник да плати банци пре пуштања кредита у течај једнократну накнаду за обраду кредитног захтева од 0,5% од износа одобреног кредита у динарској противвредности по средњем курсу НБС за евро важећем на дан плаћања, једнократну накнаду на име административних трошкова подношења захтева за осигурање код Националне корпорације у износу од 30 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС за евро важећем на дан плаћања, као и трошак премије осигурања, који банка плаћа Националној корпорацији у висини од 2,75% од износа одобреног кредита, док је чланом 22. уговора констатовано да је банка уручила кориснику као саставни део уговора Опште услове пословања банке-основне одредбе које се односе на предмет уговора, План отплате кредита и Преглед битних елемената отплате кредита.

Тужилац и тужена банка су 05.07.2011. године закључили Анекс бр. 1 наведеног Уговора о стамбеном кредиту, којим је у члану 1. констатовано да су уговорне стране закључиле предметни уговор о стамбеном кредиту на основу којег је тужена банка исплатила износ од 54.478,17 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан пуштања средстава у течај, са обавезом враћања износа искоришћеног кредита од 300 месеци по променљивој каматној стопи у висини 6М EURIBOR + 4,5% на годишњем нивоу.

Решењем о извршењу Основног суда у Панчеву ИИ 919/2018 од 18.12.2018. године одређено је извршење на основу извршне исправе - заложне изјаве Ов 9013/11 Основног суда у Панчеву од 19.07.2011. године. Према извештајима о уплатама у периоду од 19.05.2010. године до 08.12.2014. године извршене су уплате у износу од 1.032.289,03 динара на име аванс РСД, односно 9.209,00 евра на име аванс ЕУР. У записнику о јавној продаји непокретности ИИ 115/2018 констатовано је да је тржишна вредност непокретности одређена у износу од 5.556.142,60 динара, да је почетна цена непокретности 3.889.299,82 динара и да је за тај износ непокретност продата.

Према налазу и мишљењу судског вештака економско-финансијске струке Зорана Тасића, који је урађен на захтеву тужиоца у августу 2019. године, тужена банка вршила је задужења у периоду од 19.05.2010. године до 13.10.2018. године и наплатила укупан износ од 9.453.459,70 динара, те је продајом стана у целости намирено потраживање тужене банке. Тужена банка је у коначном обрачуну укупног потраживања, који је исказан у решењу о извршењу обухватила првобитно утврђен крајњи рок враћања кредита, а с обзиром да је једнострано прогласила кредит доспелим, морала је извршити нови обрачун са новоутврђеним крајњим роком доспећа како би утврдила укупно потраживање када је кредит проглашен доспелим, што није урадила. До дана када је кредит једнострано проглашен доспелим тужилац је уплатио износ од 8.675.923,23 динара, узимајући у обзир главницу од 7.626.024,00 динара, рок од 101 месеца и каматну стопу од 5,25% на

годишњем нивоу. Разлика између та два износа је 777.536,47 динара, што је тужена банка неосновано наплатила. У случају да суд прогласи ништавим одредбе уговора, тужени су тужиоцу дали средства у износу од 7.000.626,24 динара, док су наплатили путем извршења износ од 9.452.459,70 динара. Тужена банка је вршила обрачун на основу: неоснованог обрачуна курсних разлика на које није имала основ да зарачунава јер је кредит у динарима, на основу неоснованог потраживања које у себи садржи обрачунату затезну камату пре крајњег рока доспећа на основу неодређене уговорне камате и једностране промене каматне стопе у складу са пословном политиком банке, неоснованог обрачуна и наплате накнаде провизије осигурања, као и неоснованог обрачуна укупних потраживања по првобитно утврђеног крајњег рока враћања кредита, уместо до рока када је кредит једногласно проглашен доспелим. У случају да суд прогласи одредбе уговора ништавим, вештак је закључио да је тужена банка дужна да изврши повраћај неосновано обрачунатог и наплаћеног потраживања укупно у износу од 2.452.833,46 динара, увећано за извршене уплате по уговорима од стране тужиоца.

Тужени саслушан у својству парничне странке је навео да му је уговор дат на потписивање и прочитао је колико је могао, с обзиром да је неук, да је веровао банци, да је видео да је у обавези да плати осигурање код НКОСК и службеница му је објаснила да је то зато што се ради о субвенционисаном кредиту, као и да је постојала обавеза накнаде трошкова кредита везано за обраду кредита. Кредит је обрачунат по средњем курсу НБС за евро, одобрен и исплаћен, а по том курсу је плаћао и премију осигурања. Током отплате банка је мењала камате, слала је обавештење поштом, а он то није реаговао.

Првостепени суд није прихватио наведени налаз и мишљење судског вештака, налазећи није дат по правилима струке, односно вештак је прекорачио правила струке и бавио се правним питањима, која се тичу пуноважности уговорних одредби. Економско-финансијским вештачењем било је нужно утврдити коју каматну стопу је банка примењивала, да ли је каматну стопу мењала и уколико јесте, да ли је то радила у складу са одредабама уговора и приликама на тржишту, те да ли је током трајања уговора дошло до великог скока валуте евро и колико је банка наплатила на име свих трошкова кредита и да ли су ти трошкови исказани кроз ефективну каматну стопу. Терет доказивања чињеница је био на тужиоцу, а тужилац такав доказни предлог није истакао у тужби, ни на припремном рочишту, нити је сагласно члану 271. ЗПП доставио налаз и мишљење на основу кога би се наведене чињенице утврдиле.

Полазећи од наведеног, као и одредаба члана 21, 50. став 1, члана 99, 100, 101, 104, 105. став 1, члана 109,110,210,214 и 1065. Закона о облигационим односима првостепени суд је одлучио као у изреци.

Првостепени суд је оценио да су предметни уговори, као и анекси истих закључени у складу са наведеним одредбама Закона о облигационим односима, односно да исти садрже јасно одрежене обавезе уговорних страна, које су допуштене, одређене и одредиве. Тужилац је потписивањем уговора потврдио да су му уручени Општи услови пословања банке - основне одредбе које се односе на предмет уговора, план отплате, преглед битних елемената отплате кредита, тако да

је тужилац био обавештен о свим обавезама које има по закљученим правним пословима. У току трајања уговора на девизном тржишту није дошло до таквог промена курса евра које је довело до таквог повећања ануитета кредита да би уговор постао неправичан, нити је тужилац доказао да је банка повећала ануитете супротно одредби члана 5. уговора о кредиту.

Такође, по налажењу првостепеног суда неосновано тужилац сматра да су ништаве одредбе уговора о кредиту којим се установљава обавеза плаћа осигурања кредита код НКОСК, као и одредбе које се односе на накнаду за плаћање обраде кредитног захтева и једнократне накнаде на име административних трошкова подношења захтева за осигурање код НКОСК. Тужена банка као осигуравач осигурања и корисник осигурања и Национална корпорација за осигурање стамбених кредита као осигуравач су закључиле уговор о осигурању чији је предмет осигурање тужиоцевог стамбеног кредита. Обавеза плаћања премије на име осигурања кредита је на банци, а висина се утврђује одлуком управног одбора корпорације, с тим да за кредите који имају валутну клаузулу премија се наплаћује у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања и плаћа се одједном. Своју обавезу плаћања премије тужена банка је превалила на тужиоца који се закљученим уговором о кредиту обавезао да плати премију осигурања. Овакво уговарање учињено је у складу са принудним прописима, јавним поретком и добрим обичајима и обавеза тужиоца је била допуштена, могућа и одредба. Парничне странке су у свему у складу са слободом уговарања одредиле поред осталих обавеза тужиоца и обавезу да плати премију осигурања. Такође, банка има право на наплату трошкова и накнаде банкарских услуга под условом да је понуда банке садржала јасне и недвосмислене податке о трошковима које наплаћају. Потписивањем уговора тужилац се потврдио да су саставни део уговора биле и основне одредбе које се односе на предмет уговора (између осталог и плаћање накнада и трошкова), као и све битне елементе отплате кредита.

С обзиром на наведено, првостепени суд је оценио да оспорене одредбе закључених уговора и анекса нису ништаве, те је одбио и тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена банка да тужиоцу на име стеченог без основа исплати износ од 2.222.853,00 динара, са законском затезном каматом почев од 13.11.2018. године.

Правилно је првостепени суд, супротно жалбеним наводима тужиоца, ставом првим изреке, одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да су ништаве одредбе и то: члана 2, 4, 7. став 1. и став 2. у делу плаћања трошкова проистеклих поводом закључења и реализације уговора, како је то набројано у том члану, Уговора ... закљученог 16.04.2010. године између тужиоца и тужене Републике Србије, члана 1. Анекса бр. 1 Уговора ..., закљученог 05.07.2011. године између тужиоца и тужене Републике Србије, члана 2, 4, 5. став 1 и 3, члана 6, 7, 8. став 1. и 2, члана 10. и 22. Уговора о стамбеном кредиту ... закљученог 14.05.2010. године између тужиоца и тужене банке, као и члана 1. Анекса бр. 1 Уговора о стамбеном кредиту ..., закљученог 05.07.2011. године између тужиоца и тужене банке.

Разлоге и правни закључак првостепеног суда у наведеном делу прихвата и

овај суд, као другостепени.

Правилно је првостепени суд, супротно жалбеним наводима тужиоца, оценио да нису ништаве одредбе предметних уговора и анекса истих, како је то наведено у ставу првом изреке другостепене пресуде.

Међу парничним странкама је спорно питање ништавости уговорене валутне клаузуле, односно да ли је дозвољено кредитирање тако што ће се уговорити кредит у одређеном износу стране валуте, конкретно евра, да би се обавезе и банке и клијента извршавале у динарима, конкретно, све по средњем курсу НБС на дан плаћања.

Неосновано тужилац сматра да уговорање предметних кредита са валутном клаузулом није, у конкретном случају, допуштено. Наиме, валутном клаузулом се успоставља ефикасан механизам заштите од могућих економских појава које могу довести до смањења вредности валуте уговора, односно смањења или немогућности реализације очекиване добити и она има право утемељење у одредби члана 15. ЗОО јер обезбеђује очување еквивалентности, односно успоставља једнакости узајамних давања даваоца и корисника кредита. Уговарање валутне клаузуле допушта и одредба члана 395. ЗОО, којом је прописано да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниј валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе. Овом одредбом није опредељено који ће се курс обрачунске валуте применити у односу на њену куповну, продајну или средњу тржишну вредност, па уговорне стране могу утврдити било који тржишно одређени курс прерачуна обрачунске валуте, али је битно да се по истом курсу утврђује вредност пласираних кредитних средстава и вредност доспелих ануитета – рата за враћања, што, у конкретном случају, учињено уговарањем средњег курса НБС за евро на дан плаћања. Није доказано од стране тужиоца да је у току трајања спорних уговора, на девизном тржишту дошло до промене курса евра, која је довела до таквог повећања ануитета кредита да би предметни уговори постали неправични.

Осталим жалбеним наводима не доводи се у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и донете одлуке првоостепеног суда како је то наведено у ставу првом изреке другостепене пресуде, па исти нису посебно образлагани.

Из наведених разлога, применом члана 390. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, закључак првостепеног суда да су правно ваљане одредбе и то део става 2. члана 7. Уговора ... закљученог 16.04.2010. године између тужиоца и тужене Републике Србије (према којем је корисник кредита у обавези да плати све евентуалне курсне разлике настале у току отплате кредита у складу са обрачуном достављеним од банке), као и одредбе члана 5. став 2. (према којем у случају значајних промена тржишних услова, које су наведене у том ставу, банка задржава право да промени износ марже дела каматне стопе из члана 4. став 1. тачка 2. уговора и то тако што ће имати право да у било које време до коначног измирења свих обавеза корисника по уговору да промени висину износа марже, у складу са

Општим условима пословања банке без закључења посебног анекса, с тим да ће банка обавестити корисника писаним путем 15 дана пре почетка примене измењене каматне стопе, наводећи разлоге за измену, начин на који корисник даје сагласност, рок за давање сагласности, последице у случају ускраћивања сагласности и доставити нови план отплате кредита, те да уколико корисник у року од 7 дана од дана пријема наведеног писменог обавештења обавести банку да није сагласан са предложеном изменом каматне стопе, банка ће имати право да раскине уговор, а корисник ће бити обавезан да исплати сва своја доспела дуговања по уговору у року од 30 дана, при чему банка у овом случају неће наплатити накнаду за превремену отплату) и члана 8. став 3. (према којем одредбе о периоду усклађивања и разлозима и начину измене уговорене каматне стопе из члана 5. овог уговора важиће и за примену уговорене каматне стопе у случају доцње корисника) Уговора о стамбеном кредиту ... закљученог 14.05.2010. године се, за сада, не може прихватити као правилан јер у односу на наведени део у побијаној пресуди недостају јасни и потпуни разлози и због погрешне примене материјалног права релевантне чињенице за доношење одлуке о ништавости предметних одредаба уговора нису правилно и потпуно утврђене.

Наиме, имајући у виду садржину наведених уговорних одредби недостају јасни разлози о томе да ли су, у конкретном случају, у погледу наведених одредби поштовани општи принципи облигационог права, а превасходно начела савесности и поштења из члана 12, начела забране злоупотребе права из члана 13, принципа једнаке вредности узајамних давања из члана 15, забране проузроковања штете из члана 16 Закона о облигационим односима, те да ли се, у конкретном случају, ради о уговарању одредби са неодредивим елементима – акти пословне политике банке (обавеза тужиоца зависи од променљивих елемената који нису званично објављени и чија природа је таква да на њих утиче једна од уговорних страна), што је у супротности са чланом 46, 47 и 50 ЗОО, односно да ли је банка на тај начин уговорила могућност да према својим пословним интересима утиче на износ обавезе друге уговорне стране, корисника кредита, као економски слабије стране, па је одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

Имајући у виду да је одлука из става другог изреке зависи од утврђења ништавости спорних одредаба предметних уговора (укинути део), а да одлука о трошковима поступка зависи од коначног исхода спора, наведене одлуке су морале бити укинуте.

Из наведених разлога, применом члана 391. став 1. и 392. став 2. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

У поновном поступку, првостепени суд ће поступити по примедбама из овог решења, отклониће недостатке на које је указано, те оценом изведених доказа правилно и потпуно утврдити чињенично стање и правилном применом материјалног права поново донети одлуку у овој парници. При томе ће се водити рачуна да суд има активну улогу у поступку јер судска одлука мора да буде законита и правилна (члана 313. ЗПП). Суд је, између осталог, дужан да се постављањем питања и тражењем објашњења, стара да се у току расправе пруже сва потребна објашњења и разјасне све битне чињенице, између осталог, и у

погледу достављеног налаза и мишљења судског вештака, како би се правилно и потпуно утврдиле чињенице од којих у конкретном случају, између осталог, зависи одлука о захтеву за исплату новчаног износа, за који тужилац тврди да је стечен без основа.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић